

Ekonomisk särredovisning av tandvårdsverksamhet

Sammanställning VGR 2025

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Tandvårdsverksamhetens organisation i Västra Götalandsregionen	2
Beställare	2
Avdelning Primärvård och regionövergripande verksamheter	3
Utförare.....	3
Folktandvården.....	3
Käkkirurgi på Skaraborgs Sjukhus och NU-sjukvården.....	4
Beskrivning av resultat- och balansräkning	4
Beskrivning av hur beställningar av tandvård hanteras samt	
beställarverksamhetens organisation.	4
Allmäntandvård barn 3–19 år	4
Övergångsregler efter sänkt ålder för fri tandvård	5
Särskilt tandvårdsstöd.....	5
Vad gäller Asyltandvård	5
Specifikation av uppdragen, ersättningar till Folktandvården 2025	6
Ekonomimodell.....	6
Beskrivning av ekonomimodell samt fördelningsnycklar	6
Overheadkostnader (indirekta kostnader)	7
Momshantering	8
Resultathantering	8
Sammanställning per verksamhetsgren efter fördelning 2025, Folktandvården...	10
Käkkirurgi NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus 2025	11
Beställarnämndens kostnad för tandvård i VGR.....	11

Bakgrund

Regioner bedriver tandvård både i förvaltningsform och i bolagsform. Det finns tandvård som är integrerad i sjukhusverksamhet och beställarenheter av tandvård som är integrerade i en ledningsstab eller motsvarande.

Hur man organiserar tandvården är upp till respektive region. Med stöd i det kommunala självstyret ges utrymme att fritt besluta om till exempel organisation och ekonomistyrningsprinciper.

Oavsett olikheter är kravet på särredovisningen den samma. Det medför dock behov av olika angreppssätt för att nå målet med en enhetlig särredovisning. Hur detta görs på bästa sätt är upp till respektive region att själv avgöra.

För att i möjligaste mån upprätta en särredovisning på ett enhetligt sätt har en modell tagits fram. Denna sätter grunderna för vilka kostnader som måste ingå i redovisningen samt hur presentationer och underlag ska se ut. Syftet med modellen är att ge stöd för att redovisningen ska bli så transparent som möjligt.

Inom Västra Götalandsregionen är det folktandvården och specialisttandvården inom NU-sjukvården (NU) och Skaraborgs Sjukhus (SkaS) som bidrar till Särredovisningens olika delar.

Sammanställningen av redovisningen har inte varit föremål för politiskt beslut, men publiceras på Västra Götalandsregionens hemsida för att vara åtkomlig för externa intressenter. Det finns mer detaljerade uträkningar och förklaringar till fördelningar att tillgå, om behov uppstår efter genomläsning av detta material. Tillgång till materialet fås genom att kontakta koncernkontoret (patricia.a.karlsson@vgregion.se) som ansvarar för att samla in material och att sammanställa det.

Tandvårdsverksamhetens organisation i Västra Götalandsregionen

Beställare

En ny organisation för Västra Götalands politiska struktur var på plats från januari 2023. De tidigare fem Hälso- och sjukvårdsnämnderna har ersatts av en övergripande operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN). Även tjänstemannaorganisationen inom VGR:s koncernkontor genomgick en omorganisation.

Koncernstab uppdrag och produktion av hälso- och sjukvård

Staben består av fem avdelningar som ansvarar för olika former av hälso- och sjukvård. Regionfinansierad tandvård återfinns som under avdelning Primärvård och regionövergripande verksamheter.

Avdelning Primärvård och regionövergripande verksamheter

Avdelningen har ett övergripande ansvar för den regionfinansierade tandvården. Den formulerar uppdraget för Folktandvården, vilket bland annat omfattar förebyggande arbete för barn och unga, specialisttandvård, munhälsobedömningar för äldre och personer med funktionsvariationer samt utbildning i munhälsa för omvårdnadspersonal.

Avdelningen hanterar även avtalen för den kostnadsfria tandvården till barn och ungdomar 3–19 år. Det innebär ansvar för utveckling, revidering och uppföljning av avtalen, som tecknas mellan vårdgivare och den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden.

En annan central uppgift är hanteringen av det särskilda tandvårdsstödet, som består av tre delar:

- N-tandvård – nödvändig tandvård och munhälsobedömning för personer med ett varaktigt och omfattande omsorgsbehov i det dagliga livet.
- S-tandvård – tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling under en begränsad tid.
- F-tandvård – tandvård till personer med stora svårigheter att sköta sin munhygien eller att genomgå tandvårdsbehandling vid vissa långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättning.

Stödet regleras i lagstiftning och innebär ett regionalt ansvar utan formella avtalsrelationer med vårdgivarna. Avdelningen utvecklar och reviderar tillhörande regelverk och prislistor samt följer upp verksamheten i samverkan med kommuner, Folktandvården och privata vårdgivare. Arbetet omfattar även förhandsbedömning av vård i förhållande till regelverket samt kvalitetsgranskning av utförd vård.

Utförare

Folktandvården

Folktandvården bedriver allmäntandvård och specialisttandvård i en egen förvaltning inom Västra Götalandsregionen. Folktandvården har också ett sistahandsansvar för särskilt vårdkrävande, ansvarar för folkhälsoarbete och bedriver utbildningar inom tandvårdsområdet.

Käkkirurgi på Skaraborgs Sjukhus och NU-sjukvården

Skaraborgs Sjukhus (SkaS) och NU-sjukvården (NU) bedriver käkkirurgi inom respektive sjukhus, därför bifogas redovisningen separat för dessa enheter. Käkkirurgin inom Västra Götalandsregionens övriga sjukhus ingår i Folktandvården.

Beskrivning av resultat- och balansräkning.

Folktandvården som är en egen förvaltning upprättar en årsredovisning med egen resultat- och balansräkning som godkänns av styrelsen för Folktandvården.

På SkaS ingår Käkkirurgin som en enhet i ett verksamhetsområde K5, ÖNH, ögon, Käkkirurgi och logopedi. Varje verksamhetsområde får sin budgetram fastställd av sjukhusdirektören för aktuellt budgetår.

På NU-sjukvården är Käkkirurgin en egen enhet som tillhör ÖNH-kliniken.

Beskrivning av hur beställningar av tandvård hanteras samt beställarverksamhetens organisation.

Den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden ger i uppdrag åt Koncernstab uppdrag och produktion av hälso- och sjukvård att hantera uppdragen för tandvården. Budgetramarna beslutas i juni av regionfullmäktige. Dialog kring uppdraget sker huvudsakligen i maj - augusti och handlar främst om vilken vård som skall utföras för tilldelad ram.

Uppdrag lämnas till Folktandvården av den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden där det specificeras vad som ska göras/uppnås, hur det ersätts samt hur dessa ersättningar är konstruerade. Utifrån detta uppdrag kan man i nedanstående bild under ”Specifikation av uppdrag, ersättningar till Folktandvården” se hur det fördelats på Verksamhetsgren Barn, vuxna och särskilda uppdrag och klassificerats som konkurrensutsatt (KU) respektive konkurrensskyddad (KS).

Allmäntandvård barn 3–19 år

Barn- och ungdomstandvård för barn och unga mellan 3 och 19 år är konkurrensutsatt. Privata vårdgivare bedriver, liksom Folktandvården, denna verksamhet på uppdrag av den Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden. För att kompensera för moms är basersättningen högre för privata aktörer.

Se länk till Tandvårdssamordning Koncernkontoret information angående Barn – och ungdomstandvård.

[Avgiftsfri tandvård för barn - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)

Barn 0–19 år inom Specialisttandvården är inte konkurrensutsatt

Övergångsregler efter sänkt ålder för fri tandvård

Riksdagen beslutade att sänka åldern för avgiftsfri tandvård från 23 till 19 år, vilket träder i kraft 1 januari 2025. Beslutet påverkar cirka 80 000 individer i Västra Götalandsregionen. Förändringen innebär att patienter som har planerade eller påbörjade åtgärder senast 2024-12-31 blir den sista målgruppen med tillgång till avgiftsfri tandvård enligt vissa övergångsregler.

[Övergångsregler i Västra Götalandsregionen till följd av sänkt åldersgräns för fri tandvård \(pdf\)](#)

[Övrig vårdgivarinformation - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)

Särskilt tandvårdsstöd

Regionalt särskilt tandvårdsstöd för vuxna med särskilda behov innefattar Uppsökande tandvård, N-, F- och S-tandvård och är konkurrensutsatt. Se länk till Tandvårdssamordning Koncernkontoret information se;

[Särskilt tandvårdsstöd i Västra Götalandsregionen](#)

Vad gäller Asyltandvård

se länk till tandvård till asylsökande och personer utan tillstånd

[Tandvård till asylsökande och personer utan tillstånd](#)

Specifikation av uppdragen, ersättningar till Folktandvården 2025

Verksamhetsgrenar / uppdrag tkr	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Summa	Klassificering
Folktandvården				
Barn- och ungdomstandvård				
Allmäntandvård barn- och unga 3-19 år* + övergångsregler unga vuxna		476 912	476 912	Konkurrensutsatt
Befolkningsansvar, ATV sista handsers	19 233		19 233	Konkurrensskyddad
Befolkningsansvar, ATV FRAMM+ 0-2 år	46 164		46 164	Konkurrensskyddad
Befolkningsansvar, STV sista handsers	1 776		1 776	Konkurrensskyddad
Specialisttandvård barn (FTV + sjukhusvård)	203 627		203 627	Konkurrensskyddad
Tandvård till gömda och asylsökande barn till 18 år* ATV + FOU		1 723	1 723	Konkurrensutsatt
Tandvård till gömda och asylsökande barn till 18 år* STV		170	170	Konkurrensutsatt
Vuxentandvård				
Allmäntandvård vuxna			-	Konkurrensutsatt
Befolkningsansvar, ATV sista handsers	26 356		26 356	Konkurrensskyddad
Befolkningsansvar, STV sista handsers	10 770		10 770	Konkurrensskyddad
Specialistvård (FTV+ sjukhusvård)	138 375	131	138 506	Konkurrensskyddad
Tandvård till patienter med särskilda behov, NFS, ATV		70 127	70 127	Konkurrensutsatt
Tandvård till patienter med särskilda behov, NFS, STV		61 101	61 101	Konkurrensutsatt
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter from 18 år* ATV		1 644	1 644	Konkurrensskyddad
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter from 18 år* STV		60	60	
Särskilda uppdrag				
VFU-tdl	2 143		2 143	Konkurrensskyddad
VFU-thyg	7 242		7 242	Konkurrensskyddad
Introduktion av nyutexaminerade	14 990		14 990	Konkurrensutsatt
Tandvård i landsort-/glesbygd, Utbudspunkter atv, sommarskola	12 490		12 490	Konkurrensutsatt
ST-utbildning inkl meriteringstjänster	26 186		26 186	Konkurrensskyddad
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet			-	Konkurrensskyddad
Övriga mindre projekt och uppdrag:				
Folkhälsomedel, Thyg Gbg	2 487		2 487	Konkurrensskyddad
CÅT	3 968		3 968	Konkurrensskyddad
Arbetsmiljöförbättrande åtg (sista hands ers., ort del o arbetsmiljö, del av barnpeng o unga vuxna)	3 010		3 010	Konkurrensskyddad
Läkemedel	5 953		5 953	Konkurrensskyddad
Mun-H	11 125		11 125	Konkurrensskyddad
Munhälsobedömning (Uppsökande verksamhet)	8 710		8 710	Konkurrensskyddad
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet			-	Konkurrensskyddad
Övriga mindre projekt och uppdrag (tandvård f hemlösa, hälsoundersök)		239	239	Konkurrensskyddad
Övriga mindre projekt och uppdrag (ersättning för tolkkostnader)		11 093	11 093	Konkurrensutsatt
Summa tandvård	544 606	623 198	1 167 804	

Ekonomimodell

Beskrivning av ekonomimodell samt fördelningsnycklar
Folktandvårdens ekonomimodell utgår i från principen att samtliga intäkter och kostnader ska om möjligt direkt hänföras till respektive ansvar lägsta ansvarsnivån). Varje klinik är en resultatenhet och belastas med samtliga

kostnader, direkt eller indirekt. Kostnader såsom tex. semesterlöneskuld, lokalkostnader (hyra, el, städ), avskrivningar och intern ränta hänförs till respektive klinik (ansvar) direkt. Overheadkostnader, avkastningskrav och kostnad för momsneutralitet fördelas enligt olika nycklar såsom utförd tid och patientintäkter i konkurrensutsatt vård.

Fördelning av intäkter och kostnader görs först på vuxna och barn, fördelningsnycklarna utgår från tidsredovisningen av bokad tid i tandvårdssystemet. Timmarna viktas för respektive yrkeskategori och fördelas per barn och vuxentandvård.

Vissa kostnader är direkt hänförliga då det finns separata konton, det gäller i de fall då kontona är renodlade för exempelvis vuxen respektive barntandvården, men även ibland specifika konton för konkurrenskyddad verksamhet exempelvis tandteknik vuxna. Det finns även intäktskonton som är skapade för att underlätta särredovisningen.

När det gäller uppdelningen på konkurrensutsatt respektive konkurrenskyddad verksamhet har en fördelning gjorts utifrån vårduppdrag men även en fördelning med hänsyn tagen till övriga uppdrag såväl konkurrensutsatta som konkurrenskyddade.

För Skaraborgs sjukhus och NU-sjukvården har denna uppdelning utgått från en procentuell fördelning av intäkter och kostnader baserat på antal "sjukvårdsbesök" (konkurrenskyddad) och "tandvårdsbesök" (konkurrensutsatt) när det gäller vuxentandvården. Barntandvården anses vara konkurrenskyddad.

Käkkirurgin på Skaraborgs sjukhus och NU-sjukvården har ett eget ansvar där kostnader och intäkter redovisas. De får sin del av alla overheadkostnader genom TKB (totalkostnadsbokslut) mm, precis som övrig vårdverksamhet.

Overheadkostnader (indirekta kostnader)

Västra Götalandsregionen har som princip att varje förvaltning bär sina egna kostnader, det finns inga gemensamma kostnader som finansieras centralt, de kostnader som finns för hyror, administrativa tjänster faktureras internt och regleras likvidmässigt. Samtliga direkta och indirekta kostnader som hänförs till Folktandvården ingår i redovisningen.

Kostnader för uppgifter som Västra Götalandsregionen har som huvudman, oavsett vem som utför produktionen, såsom kostnader för Regionens politiska ledning, regional utveckling, informationsenhet, revisorer, ledningsstab är inte fördelad på förvaltningsnivå.

Folktandvården har fördelat samtliga overhead- och förvaltningsgemensamma kostnader per verksamhetsgren enligt fördelning med hjälp av fördelningsnyckel som bygger på årsarbetare (utförd tid).

Overheadkostnader fördelas även ut för käkkirurgin på NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus. Kostnaderna fördelas utifrån den bäst kända fördelningsnyckeln för olika typer av kostnader. Exempel på kostnader som fördelas ut är IT-kostnader, hyror och städ (fördelas utifrån lokalyta). Administrativa enheter som finns sjukhusövergripande fördelas utifrån storleken på verksamhetens personalkostnader. Fördelningen till käkkirurgins enhet är utefter arbetad tid.

Momshantering

Moms för den konkurrensutsatta verksamheten hanteras genom att folktandvården månatligen faktureras av moderförvaltningen utifrån en genomsnittlig procentsats på 21 %. En gruppering av momspliktiga respektive ej momspliktiga konton uppdelat på interna respektive externa motparter har tagits fram. En beräkning av momssatsen på aktuella konton ger en genomsnittlig moms på 21 %. Samtliga förvaltningsgemensamma kostnader (OH-kostnader) är fördelade per verksamhetsgren och den andel av dessa som hänförs till konkurrensutsatt verksamhet ingår i momsberäkningen. Kostnaden för beräknad momskostnad faktureras månatligen av Moderförvaltningen och avräkningen görs i samband med månadsbokslutet för oktober. Kostnaden bokförs på konto 7598 ”Moms konkurrensneutralitet (tandvård)” och fördelas mellan Allmän- och specialisttandvårdens konkurrensutsatta verksamhet.

Den konkurrensutsatta barn- och ungdomstandvården (3–19 år) ingår inte i momsberäkningen, eftersom privata vårdgivare erhåller en högre ersättning för att kompenseras för momskostnaden. När det gäller den konkurrensskyddade delen så ges ersättningarna exklusive moms.

Momsen faktureras inte enligt ovanstående för käkkirurgin på NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus.

När det gäller interna fakturor så läggs det inte på någon moms till tandvården. Det kan till stor del förklaras av att inom Västra Götalandsregionen är många tjänster centraliserade som städ och IT-tjänster. Om Folktandvården hade varit en privat aktör så hade dessa tjänster förmodligen utförts av egen personal.

Resultathantering

I Västra Götalandsregionen finns ett riktmärke för en begränsning av verksamheternas tillgängliga egna kapital. Riktmärket säger att det egna kapitalet inte bör vara större än två procent av regionbidraget eller

motsvarande efter hänsyn till eventuella beslut om disposition av eget kapital. Enligt regelverket ska återbetalning av negativt eget kapital efter resultatdispositioner ske senast tre år efter aktuellt bokslutsår. Regelverket har senare kompletterats med särskilda beslut för bland annat den konkurrensutsatta verksamheten inom Folktandvården, vilket innebär att de behåller det egna kapitalet fullt ut för den delen (RF 2014-04-15 §43 RS 488–2012).

Dessa beslut har inte tagits gällande käkkirurgin på Skaraborgs sjukhus och NU-sjukvården då bedömningen är att det är en så liten del av sjukhusens totala verksamhet.

Det egna kapitalet samt årets resultat är hänfört till konkurrensskyddad verksamhet (KS) respektive konkurrensutsatt verksamhet (KU), se nedan tabell.

Ackumulerat resultat 2025 mnkr		KS	KU	Totalt
Ingående ackumulerat resultat	IB	1,3	363,6	364,9
Årets resultat	2025	-0,1	17,5	17,4
Utgående ackumulerat resultat	UB	1,2	381,1	382,3

Folktandvårdens egna kapital uppgår till 382,3 mnkr med fördelning på konkurrensskyddad verksamhet 1,2 mnkr och konkurrensutsatt verksamhet 381,1 mnkr.

Sammanställning per verksamhetsgren efter fördelning 2025, Folk tandvården

Verksamhetsgrenar / uppdrag tkr	KU / KS /	Summa intäkter	Summa kostnader	Årets resultat
Folk tandvården				
Barn- och ungdomstandvård				
Allmäntandvårdsersättning 3-19 år* inkl övergångsregler unga vx	KU	473 783	-468 060	5 723
Befolkningsansvar ATV+STV	KS	67 173	-66 561	611
Specialiststandvård	KS	219 491	-218 142	1 349
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år*	KS	1 892	-1 893	0
Vuxentandvård				
Allmäntandvård vuxna inkl NFS	KU	1 348 997	-1 307 276	41 721
Befolkningsansvar	KS	37 126	-37 126	0
Specialiststandvård	KS	143 611	-145 844	-2 233
Specialiststandvård vuxna inkl NFS	KU	237 594	-241 190	-3 596
Tandvård till patienter med särskilda behov				0
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter from 18 år*	KU	1 704	-1 704	0
Särskilda uppdrag				
Forskning	KS			0
Introduktion av nyutexaminerade	KU	14 990	-14 990	0
VFU Tdl och Thyg	KS	9 385	-9 385	0
ST-utbildning	KS	26 186	-26 186	0
Särskild ersättning till specialiststandvårdsverksamhet	KS	17 891	-16 461	1 430
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS	30 904	-30 904	0
Övriga mindre projekt och uppdrag, tolk, läkemedel mm	KU	17 046	-17 046	0
Eget kapital	KU	32	-26 354	-26 322
Eget kapital	KS	1 591	-2 869	-1 278
				0
Summa Folk tandvård		2 649 396	-2 631 990	17 406
Resultat/Summa		2 649 396	-2 631 990	17 406
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	555 251	-555 371	-120
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	2 094 146	-2 076 619	17 526
Resultaträkning inkl TUA		2 720 429	-2 703 023	17 406
TUA		71 033	-71 033	0
Resultaträkning exkl TUA		2 649 396	-2 631 990	17 406

KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet

Käckkirurgi NU-sjukvården och Skaraborgs sjukhus 2025

Verksamhetsgrenar tkr	KS/KU	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat
Tandvård vid sjukhus				
Käckkliniken, barn	KS	7 456	-3 256	4 200
Summa Tandvård vid sjukhus, barn		7 456	-3 256	4 200
Käckkliniken, vuxna	KS	12 473	-7 196	5 277
Käckkliniken, vuxna	KU	20 495	-30 049	-9 554
Summa Tandvård vid sjukhus, vuxen		32 967	-37 245	-4 278
Summa Tandvård vid sjukhus		40 423	-40 501	-78
Resultat/Summa		40 423	-40 501	-78
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	19 928	-10 452	9 476
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	20 495	-30 049	-9 554

KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet

Beställarnämndens kostnad för tandvård i VGR

Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) kostnader för tandvård 2025 uppgår till 1 335 309 tkr och fördelas enligt tabellen.

Tandvård särredovisning 2025 tkr	Summa kostnader
Egen regi	-1 188 445
Privata	-142 741
Regioner	-368
Övrigt	-3 755
Totalt	-1 335 309